

اقتصاد زلزله در ژاپن

■ برای دولت ژاپن که حدود ۱۳ هزار میلیارد دلار بدهی دارد (بدهی دولت آمریکا کمتر از این رقم است) هزینه‌های فاجعه در نگاه اول غیر قابل تحمل است. البته حدود ۹۰ درصد بدهی دولت ژاپن مربوط به سرمایه‌گذاران داخلی ژاپنی است. این بدهی به بزرگ حتی قبل از وقوع حادثه، در جه اعتباری ژاپن را کاهش داده بود. به‌رغم بدهی بزرگ دولت، انتشار اوراق مشارکت برای تامین هزینه‌های بازسازی در دستور کار دولت قرار گرفته است، و دولت ژاپن برنامه‌های خود را برای بازسازی منطقه آسیب‌دیده اعلام کرده است. بعد از زلزله، در کمال شگفتگی، بین ژاپن نسبت به ارزش‌های خارجی تقویت شد، در روز وقوع زلزله، یعنی ۱۱ مارس ۲۰۱۱، بین ژاپن نسبت به دلار آمریکا حدود ۰/۱۷ درصد تقویت شد.

درحالی که در ساعت ۱۰ صبح روز جمعه به وقت تهران هر دلار آمریکا ۸۳/۲۶ بین معامله می‌شد، در پایان ساعات کار بازار، یعنی ساعت یک بامداد، ارزش هر دلار آمریکا در برابر ین ژاپن به ۸۱/۸۲ بین تنزل کرد. علت چنین افزایشی آن است که بعد از بحران ها، مازاد تراز خارجی ژاپن منبع تامین مالی قرار می گیرد و بسیاری از ژاپنی ها پول خود را به کشور ژاپن برمی گردانند؛ ژاپنی‌هایی که فقط حدود یک هزار میلیارد دلار اوراق خزانه دولت آمریکا را در اختیار دارند. این روزها، ملتی با عظمت و غرور ژاپن با مصیبت زلزله‌ای بی‌سابقه، سونامی و خطر تشعشعات نیروگاه‌های هسته‌ای مواجه است؛ مصیبتی که بعد از یان جنگ جهانی دوم تا امروز برای ملت ژاپن مشابه نداشته است.

نزدیک به ۱۰ درصد تولید ناخالص داخلی مربوط به منطقه آسیب‌دیده سندایی است. توبه‌ی از صنایع از قبیل تولید کنندگان اتومبیل در این منطقه واقع شده است. شرکت‌های بزرگی چون سونی، تویوتا، هوندا، نیسان و نیپون واحدهای تولیدی خود را در منطقه تعطیل کرده‌اند. زیرساخت‌های انرژی بزرگی از جمله نیروگاه‌های اتمی در این منطقه قرار دارد. تعطیلی کارگاه‌های تولیدی و قطع برق بی‌شک در کوتاه‌مدت به توان مشارکت منطقه در تولید ناخالص داخلی ژاپن صدمات جدی خواهد زد. فاجعه درست؛ زمانی اتفاق افتاد که اقتصاد ژاپن – از نفس افتاده در پی بحران ۲۰۰۷ – به رشد مناسبی دست یافته بود. افزایش ۴/۲ درصد در سفارش‌های واحدهای تولیدی نسبت به دسامبر ۲۰۱۰ کاهش نرخ بیکاری به ۴/۹ درصد. به‌رغم این معضلات مصیبت‌بار، کمتر صاحب‌نظری را می‌توان یافت که نسبت به آینده اقتصاد ژاپن نگران باشد.

کارشناسان اقتصادی معتقدند هر چند در کوتاه‌مدت، اقتصاد ژاپن از این حادثه فاجعه‌آمیز آسیب می‌بیند، اما در بلندمدت بازسازی سندایی فرصتی است تا کانون رشدی در جنوب ژاپن شکل گیرد. این تجربه مبنای در زلزله کوچی ژاپن در سال ۱۹۹۵ نیز تکرار شد. در ژانویه آن سال، پس از وقوع زلزله، اقتصاد ژاپن دو درصد رشد منفی را نسبت به ماه قبل (دسامبر ۲۰۰۴) تجربه کرد، اما بلافاصله در ماه‌های بعد، این روند برعکس شد و رشد تولید صنعتی مثبت گرفت، به گونه‌ای که در سال ۱۹۹۵ نرخ رشد اقتصاد چنان افزایشی یافت که نسبت به سال‌های قبل بی‌سابقه بود.

رمز و راز این عدم‌نگرانی برای هر کشوری و از جمله ایران، آموزه‌های فراوان به‌همراه دارد. ده‌ها عامل را می‌توان برشمرد که در این خوشبینی عمومی (اعلمه و کارشناسان) نسبت به آینده ژاپن نقش دارد: در این اعتقاد که اقتصاد ژاپن رشد خواهد کرد و ملت ژاپن با موفقیت کشور خود را بازسازی خواهند کرد. از میان این عوامل از سرمایه اجتماعی آن کشور به‌عنوان مهم‌ترین عامل یاد می‌شود. سرمایه اجتماعی به پیوندهای مستحکم بین شبکه‌های اجتماعی در جامعه ژاپن برمی‌گردد.

این پیوندهاست که به‌بهره‌وری افراد و گروه‌ها می‌انجامد و به افراد آن جامعه امید و توان می‌بخشد که کشور خود را بازسازی کنند؛ این مفهوم که جوامع موفق می‌شوند و سازوکارهای تولیدی فعال خواهند شد و قتی معنای باید که افراد جامعه در شبکه‌هایی از اهداف مشترک پشت به پشت هم دهند و در مجموعه واحدی قرار گیرند. بی‌شک، جامعه ژاپن از چنان سرمایه اجتماعی بالایی برخوردار است که به‌رغم از دست دادن ثروت انسانی و مادی عظیم در فرایند فاجعه سه‌هوی جانی، ارزش‌های مذهبی در ماه‌ها و سال‌های پیش‌رو خلق خواهند کرد.

پوزش و تصحیح

■ با پوزش از خوانندگان محترم روزنامه در صفحه سه سالنامه که امروز در دسترس شماست، اشتباهی در انعکاس تیتیر مربوط به آقای دکتر معین و آقای سیدمحمدصادق خرازی در صفحه ورودی بخش سیاسی سالنامه رخ داده است که ضمن پوزش، اعلام می‌شود عنوان مطالب این بزرگواران در داخل صفحات ۱۲ و ۱۸ سالنامه صحیح است.

گروه سیاسی، ریحانه طباطبایی:
چند روزی است که در میان سیاسیون از جریانات مختلف و به‌ویژه در میان سیاستمداران اصولگرا ابراز نگرانی دربارۀ موضوعی رواج یافته است که از آن با نام «فتنه جدید» نام برده می‌شود. فتنه‌ای که در تحلیل اغلب دل‌نگرانان جمهوری اسلامی، اشاعه هتاکي و اتهام‌زنی علیه نیروهای معتبر انقلاب معرفی می‌شود. آیت‌الله هاشم‌زاده ریسی عضو مجلس خبرگان رهبری است؛ عضو مجلسی که بسیاری از حاضرانش دل‌نگران بر برخی هتاک‌های رایج در فضای سیاسی هستند و علیه آن موضوع‌گیری کرده‌اند. به همین دلیل در گفت‌وگویی با وی سعی کردیم تا به زاویه‌های دیگری از این بحث بپردازیم.

این روزها شاهد این هستیم که بسیاری از شخصیت‌های برجسته نظام نسبت به هتک حرمت‌ها و بعضی اظهارات مطرح‌شده واکنش نشان داده‌و شدیداً آن را محکوم کرده‌اند، چه شده است که در کشور چنین فضای به‌وجود آمده است؟

در جامعه ما متأسفانه بداخلاقی‌ها و بد رفتاری‌هایی پدید آمده و غلطت‌های گفتاری متأسفانه وجود دارد. باید دو مطلب در این باره گفته شود. نخست اینکه این پدیده از نظر اسلام، انقلاب و نظام اسلامی مردود است و در مسیر منافع ملی و نظام ولایتی جایگاهی ندارد و همچنین آثار اینگونه رفتارها باید بررسی شود. مطلب دوم اینکه پدیده به این زشتی در این حد گناه آن هم از نوع گناهان کبیره است. متأسفانه این روزها مشاهده می‌شود که از روزنامه‌ها، رسانه‌ها و تربیون‌ها فریادهای شعارهای دسته‌جمعی بلند می‌شود که شدیداً زشت و ناپسند است و در اصل همه اینها در ضدیت با اسلام، نظام اسلامی، انقلاب و نظام ولایی است که برای ما که عاشق نظام هستیم بسیار دردناک است. خشونت را در جامعه رواج داده‌ایم، بداخلاقی‌ها کرده‌ایم و امروز می‌بینیم که نتیجه آن چه شده است. تربیون افتاده دست تندروها این

گروه سیاسی:
روز گذشته برخی اصولگرایان نسبت به موضع‌گیری‌های صورت گرفته علیه هتاک‌های انجام شده انتقاداتی را مطرح کردند. احمد خاتمی، امام جمعه موقت تهران از جمله کسانی بود که با بیان اینکه نباید به فرمایشات رهبر انقلاب یک‌جانبه نگاه کرد، سوبه‌ای دیگر از نگاه به آن بیانات را پیش کشید و گفت: نباید عده‌ای بابه دست گرفتن بخشی از رهنمودهای معظم‌له از انتقاد و نقد جدی درباره برخی از اشتباهات جلوگیری کنند؛ رهبر انقلاب فرمودند انتقاد و مخالفت آری اما اهانت نه. احمد خاتمی در گفت‌وگو با فارس درخصوص بیانات رهبر انقلاب در دیدار با اعضای مجلس خبرگان با اشاره به انتقاد رهبر فرانسه انقلاب درباره برخی اهانت و هتک حرمت‌ها در جامعه گفت: منطبق اسلامی،

بازی کردن با انقلاب و نظام است. تندروی و افراط‌گرایی جامعه را فرا گرفته و تندروها نفوذ کرده‌اند. نفرت‌افکنی و ایجاد بدبینی و خشونت سبب شده تا بسیاری در این فضا بسوزند و مورد خشم قرار گیرند.

به نظر شما در مقابل پروژ چنین پدیده‌ای چه باید کرد؟

اگر جلسوی اینگونه رفتارها گرفته نشود نه تنها این افراد خود در این آتش می‌سوزند که جامعه، کشور، اسلام و نظام نیز خواهد سوخت و بر باد خواهد رفت و شعارهای دسته‌جمعی بلند می‌شود که شدیداً زشت و ناپسند است و در اصل همه اینها در ضدیت با اسلام، نظام اسلامی، انقلاب و نظام ولایی است که برای ما که عاشق نظام هستیم بسیار دردناک است. خشونت را در جامعه رواج داده‌ایم، بداخلاقی‌ها کرده‌ایم و امروز می‌بینیم که نتیجه آن چه شده است. تربیون افتاده دست تندروها این

آیت‌الله هاشم زاده هریسی در گفت‌وگو با شرق:

تربیون‌ها را دست‌تندروها ندهیم

سخن گفتن‌ها همگی از گناهان کبیره است و باید جلوی آن گرفته شود. بسیاری گفته‌اند که در حال حاضر در جامعه فتنه وجود دارد، بله در واقع هم وجود دارد و باید با آن مبارزه کرد اما باید دقت هم کرد که ما با یک فتنه مواجه نیستیم و در واقع فتنه دو تاست که دومی بدتر و خطرناک‌تر از اولی هم هست. می‌توان با نهی از منکر، امر به معروف و تشر زدن و برخورد قضایی جلوی آن را گرفت. در این صورت شأن نظام و اسلام نیز نه تنها حفظ می‌شود که بالا نیز می‌رود. قرآن نیز می‌فرماید باید با مردم خوش‌رفتاری کرد و با خوبی با آنان حرف زد. حتی در قرآن آمده است که با مخالفان و دشمنان زیبا سخن بگویید و توهین نکند چرا که آن وقت به خدای شما نیز توهین می‌کنند. در قرآن به صراحت خطاب به موسی و هارون آمده که با فرعون با نرمی و نرمش سخن بگویند. روحانیون و انقلابیون باید کاری نکنند و جلوی این هتک حرمت‌ها را

سیداحمد خاتمی: منع هتک حرمت به معنای جلوگیری از انتقاد نیست

انتقاد و مخالفت آری؛ اهانت خیر

اسلام، شرع و خلاف عقل سیاسی است. نماینده مردم کرمان در مجلس خبرگان رهبری با تأکید بر اینکه باید به مجموع سخنان رهبر حکیم انقلاب اسلامی توجه کرد، گفت: نباید عده‌ای با به‌دست گرفتن بخشی از رهنمودهای معظم‌له از انتقاد و نقد جدی درباره برخی از اشتباهات جلوگیری کنند لذا باید توجه داشت که رهبر انقلاب فرمودند انتقاد و مخالفت آری، اما اهانت نه. اما آیت‌الله ممدوحی، دیگر عضو خبرگان رهبری با بیان اینکه برخی فعالان سیاسی در تشخیص «انتقاد» از «هتاک» دچار اشتباه شده‌اند نسبت به این موضوع موضع‌گیری کرد و

شجونی از امیری‌فر شکایت کرد

اتهام تلاش برای ایجاد شکاف بین روحانیت

شجونی گفت: «خبرای یکی از سایت‌های اصولگرا نوشته بود که در یکی از جلسات جامعه وعاظ ولایی به هر روحانی ۱۵۰ هزار تومان هدیه داده شده است در حالی که این رفتار در شأن روحانیت نیست.» سخنان جعفر شجونی علیه امیری‌فر و جامعه وعاظ ولایی در حالی مطرح می‌شود که هفته گذشته اعضای کمیسیون ماده ۱۰ احزاب برای ا قاطعانه‌ای

رییس قوه قضاییه:

فضای توهین به نفع هیچ کس نیست

اخلاق و ادبیات صحیح دینی در برخورد سیاسی است. مقام معظم رهبری هم در جلساتی که به محضر ایشان شرفیاب می‌شویم و هم در این صحبت عمومی که فرمودند، اظهار ناراحتی از برخی برخوردهای سیاسی نادرست کرده‌اند. ایشان مکرر در مجامع عمومی فرمودند انتخابات مجلس خبرگان رهبری رجمداله در کمال عقلانیت و سلامت بر گزار شد و خط بطلان بر تمام رجزخو‌نایی‌هایی که در رسانه‌های غریبی و گاه رسانه‌های داخلی صورت می‌پذیرفت، کشید. دشمنان می‌خواستند نراعی را در مجلس خبرگان و در کل کشور مطرح کنند که پحمده‌الله نامید شدند و ما از این بابت بسیار مسروریم. رییس قوه‌قضاییه با تقبیح فضای توهین، فحاشی و افترا در برخورد‌های سیاسی بر ضرورت توجه به اخلاق و ادبیات اسلامی در برخورد‌های سیاسی اشاره کرد و با تأکید بر فرمایشات مقام معظم رهبری در این زمینه تأکید کرد: به نظر من این اشاره به بحث بسیار مهمی در سطح کشور می‌کند و آن بحث ضرورت

پیمان نانوشته «شرق»

بدون ذکر نام از همه کسانی که به هر نحو چه به عنوان خبرنگار و دبیرسرویس و سردبیر و شورای سردبیری و کادرفنی و اداری و خدمات و چه کسانی که به عنوان نویسنده و تحلیلگر و چه کسانی که در نقش مخاطب با روزنامه همکاری و همفکری داشته‌اند، تقدیر و تشکر کم. ذکر یک نکته را نیز ضروری می‌دانم و آن اینکه در تمام دوران انتشار شرق تلاش بنده و همکارانم حرکت بر مسیر تعیین شده آغازین بوده و هیچ‌وقت از پیمان نانوشته‌ای که میان ما و شما مخاطبان عزیز منعقد شده بود، عدول نکردیم و به اصل خبررسانی صادقانه، تحلیل

سیاست

■ **صف‌های انتظار برای عیدی بازنشستگان:**
بازنشسته تأمین اجتماعی هستم. ای کاش شما یک خبرنگار به بانک‌های رفاه می‌فرستادید. بنده یک روز کامل از ۸ تا ۱۲/۵ منتظر شدم برای اینکه حقوق بگیرم، یک روز دیگر هم همین‌طور باید منتظر بمانم تا ۳۱۸ هزار تومان عیدی را به من بدهند.

یک مخاطب

■ **دعوت به نیکوکاری:**
در آستانه فرا رسیدن سال جدید و آغاز سال نو و در تمام طول سال با توجه به موقعیت فعلی و وضعیت اقتصادی بسیاری از مردم شایسته است هموطنان عزیز که استطاعت کافی دارند و توانایی مالی و اقتصادی آنها اجازه می‌دهد خانواده‌های نیازمند و اقربا را پرورند و با عزت نفسی را که می‌شناسند با کمک‌های بی‌درغ و بی‌نیت خود برای رضایت و خشنودی خداوند دریابند و بداندند پاداش کار نیک و عمل خیر خود را هم از خداوند بزرگ و قادر متعال خواهند گرفت.

یک مخاطب از اصفهان

■ **عیدی‌مان را نداده‌اند:**
قابل توجه مسئولان محترم. شش روز به عید مانده ولی هنوز عیدی ما بازنشستگان صندوق ملی فولاد واریز نشده. خواهشمندیم یک مقدار هم به فکر ما باشید.

یک مخاطب

■ **انتقاد از بسوی روزنامه:**
خواهشمندم فکری به حال بوی بدر روزنامه‌تان بکنید من هربار که روزنامه را می‌خوانم اشک از چشمانم جاری می‌شود.

یک مخاطب

شرق:
ضمن سپاس از مخاطبان گرامی که نسبت به برخی کمبودها و کاستی‌های موجود اعضاء می‌کنند به اطلاع خوانندگان گرامی شرق می‌رسانیم که از آغاز سال کاری آینده مشکلات موجود رفع خواهد شد.

■ **تبلیغ اخراجی‌ها چرا؟**
چرا فیلم اخراجی‌ها را در روزنامه تبلیغ می‌کنید؟

یک مخاطب

■ **زنگ خطر زلزله ژاپن:**
زلزله بسیار شدید توام با توفان و پدیده سونامی اخیر در ژاپن که طی ۱۴۰ سال گذشته سابقه نداشته است زنگ خطر بزرگی برای تمام جهانیان به‌خصوص کشورهای زلزله‌خیزی مانند ایران که روی خط زلزله قرار دارند، است. زلزله ژاپن که در نوع خود بزرگ‌ترین و خطرناک‌ترین وبی‌سابقه‌ترین حوادث غیرمترقبه جهان به حساب می‌آید را همه دیدیم که در چند ساعت اولیه ساختمان‌های مسکونی و مقاوم در برابر زلزله در کشور چنان پیش‌رفته‌ای را ایچنین در هم کوبید و قسمت‌هایی از آنها را متلاشی کرد و حالا نگران تاسیس‌اتمی و هسته‌ای خود هستند لذا باید ما نیز با آمادگی کامل و هوشیارانه عمل کنیم و ساختمان‌های مقاوم و با محاسبات مهندسی و با مصالح مناسب جهت مقابله با این پدیده طبیعی و حوادث غیرمترقبه را از قبل داشته باشیم و آموزش‌های لازم را هم به مردم از طریق تمام رسانه‌های گروهی و مطبوعات بدهیم زیرا خطر جدی است.

محمود بلیغیان از اصفهان

بازتاب

■ **پاسخ سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی به یک پیام:**
در بازگشت به چاپ مطلبی درخصوص آزمون دوره‌ای وسایل در ستون «الورشق» از روزنامه در تاریخ ۸۹/۱۱/۲۷ موارد زیر جهت اطلاع ارایه می‌گرد:

۱ – انجام آزمون دوره‌ای براساس ماده ۸ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۲۵ بهمن‌ماه ۱۳۷۱ مجلس محترم شورای اسلامی صورت می‌پذیرد.

۲ – فرایند انجام آزمون براساس ضوابط اجرایی و مقررات اوزان و مقیاس‌ها و وسایل سنجش (موضوع بند ۲ ماده ۲۰ قانون مذکور) و طبق دستورالعمل ابلاغی از طرف ریاست محترم سازمان صورت می‌پذیرد.

۳ – هزینه آزمون براساس نوع وسیله و طبق تعرفه ابلاغی از طرف سازمان که پس از جلسات متعدد و با حضور سایر بخش‌ها و سازمان‌های ذی‌ربط تهیه و مصوب گردید، در یافت می‌گردد.

۴ – از زمان شروع آزمون‌ها در سال ۱۳۸۶ تاکنون و باوجود افزایش هزینه‌های آزمون، سازمان تاکنون هیچ‌گونه تغییراتی در تعرفه مذکور ایجاد ننموده است.

۵ – هدف نهایی اجرای آزمون‌های دوره‌ای ایجاد اطمینان برای صاحبان وسایل توزین در واحدهای صنعتی و حمایت از حقوق شهروندان گرامی است که در این راستا خوشبختانه تاکنون همکاری مناسبی از طرف سازمان‌های ذی‌ربط و مسئولان واحدهای صنعتی صورت پذیرفته است که امیدواریم کماکان این اداره کل را جهت اجرای وظایف قانونی خود در راستای اهداف تعیین شده، همراهی نمایند.